

MOJE OČI UVIDELI TVOJU SPÁSU

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, príhovor v taliančine [TU](#)

Lk 2, 22-40

Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli Ježiša jeho rodičia do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v Pánovom zákone: „Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi,“ a aby obetovali, ako káže Pánov zákon, pár hrdličiek alebo dva holúbky.

V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša.

Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon, vzal ho aj on do svojho náručia a velebil Boha slovami: „Teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka v pokoji podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov: svetlo na osvietenie pohanov a slávu Izraela, tvojho ľudu.“

Jeho otec a matka divili sa tomu, čo sa o ňom hovorilo.

Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, – a tvoju vlastnú dušu prenikne meč –, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“

Žila vtedy aj prorokyňa Anna, Fanuelova dcéra, z Aserovho kmeňa. Bola už vo vysokom veku. Od svojho panenstva žila so svojím mužom sedem rokov, potom ako vdova do osemdesiateho štvrtého roku. Z chrámu neodchádzala, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami. Práve v tú chvíľu prišla aj ona, velebila Boha a hovorila o ňom všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema.

A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta.

Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom.

Napriek mimoriadnemu zážitku, ktorý Ježišovi rodičia, a hlavne jeho matka mali, sú ešte stále zakorenení v tradícii ľudu, ktorá vníma vzťah s Bohom ako vzťah založený na poslušnosti a nasledovaní zákona.

Evanjelista chce v tejto časti predpovedať a predstaviť ťažkosti, ktoré bude mať Ježiš pri svojej snahe ponúknuť ľudu iný vzťah s Bohom, ktorý nie je viac postavený na poslušnosti jeho zákonom, ale na prijímaní jeho Ducha, jeho Lásky.

To preto evanjelista v príbehu známom ako Obetovanie Pána v chráme, poukazuje na dve rozličné skupiny. Jedna je zobrazená Ježišovými rodičmi, ktorí prinášajú dieťa, aby naplnili zbytočný obrad, pretože majú v úmysle spraviť Abrahámovým synom toho, ktorý je už synom Boha. A na druhej strane je tu človek Ducha, Simeon, ktorý má v úmysle zabrániť tomuto zbytočnému obradu.

Rodičia prichádzajú kvôli očisteniu matky - narodenie dieťaťa ju totiž spravilo nečistou a žena sa teda musela očistiť prostredníctvom obety, v ich prípade tu je obeta chudobných, pár hrdličiek - a hlavne, aby zaplatili výkupné za syna.

Každého prvorodeného syna chcel Pán pre seba. Ak ho rodičia chceli pre seba, museli zaplatiť čiastku rovnú dvadsiatim pracovným dňom, čo bolo päť siklov. Evanjelista – zatiaľ čo Mária a Jozef sa s dieťaťom uberali smerom k chrámu, aby splnili tento obrad – nám s prekvapením ukazuje resp. používa výraz ktorý predstavuje prekvapenie: „**A hľa, v Jeruzaleme vtedy žil muž menom Simeon**“¹. Simeon znamená „Boh je vypočutý“, človek Ducha, ktorý sa snaží zabrániť zbytočnému obradu.

A skutočne, Simeon vezme dieťa do rúk, kým rodičia chceli splniť všetko to, čo predpisoval zákon a vyhlási proroctvo, ktoré privedie rodičov do pomykova. Hovorí o Ježišovi, že bude slávou svojho národa, Izraela; toto Mária s Jozefom vedeli, bola to úloha pre Mesiáša, Božieho Syna, ale novinkou bolo „**svetlo na osvietenie pohanov**“. Božia láska, ohlasuje Simeon, je pre všetkých, nielen pre vyvolený národ, je pre celé ľudstvo.

Preto nepriatelia Izraela, čiže pohania, nemajú byť viac podmanení, tak ako sa pôvodne verilo, ako to tradícia prezentovala, mali byť prijatí ako bratia. Potom dáva Simeon Márii požehnanie, ktoré končí dosť nešťastne. Ježiš je zobrazený ako ten, ktorého Lukáš neskôr vo svojom evanjeliu predstaví ako „kameň“; kameň, ktorý môže byť kameňom uholným a tým slúži celej stavbe alebo kameň o ktorý ľudia zakopávajú, ktorý ich ničí. A skutočne o Ježišovi povie: „**On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli**“

A ako znak protirečenia „**aj tebe**“, obráti sa na Máriu, Ježišovu matku, „**meč prenikne tvoju dušu**“, čiže tvoj život. Aký je význam tohto meča, ktorý prenikne celý Máriin život? Meč v Starom i Novom zákone symbolizuje Božie slovo, ktoré je účinné ako meč; tak hovorí autor listu Hebrejom „*Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha.*“ (Heb 4, 12)

Čiže Simeon ohlasuje Márii, ktorá zosobňuje ľud Izraela, že slovo tohto syna bude pre ňu ako meč, ktorý ju prinúti robiť rozhodnutia, často aj veľmi bolestivé. A skutočne, v nasledujúcej časti, v príbehu o nájdení Ježiša v chráme, evanjelista poukáže, že prvé a jediné slová, ktoré Ježiš povie svojej matke budú slová výčitky.

Pred Máriou je ešte dlhá cesta. Bude musieť pochopiť, že matka syna sa musí premeniť na jeho učeníčku. Cesta dlhá a bolestivá ako meč, ktorý preniká dušu.

Preklad: Hugo Gloss

¹ taliansky text evanjelia